

a r t e

Marina Constantinescu

CRONICA DRAMATICĂ

Seri și nopți în șir îmi petrec privind ferestrele blocurilor. Cred că fac asta dintotdeauna. Crepusculul, inserarea, noaptea. Umbre mișcătoare, precipitate sau, dimpotrivă, molatece. Corpuri și lumini ciudate care se fițuie încolo și-ncoace, în zeci și zeci de pătratele. Toate, la discreția mea. Gesturi de toate felurile. Lustre, de forme și dimensiuni care nu solicită variația, suspendate de tavane joase, apăsătoare. Lustre care, nu știu de ce, nu dau niciodată o lumină vie. Aglomerări de obiecte, ființe strecurate în mișcări nedefinite. Fugă, popas, frici, viață, moarte, resemnare, bucurie, nostalgie. Fugă, popas... Proiecțiile mele pe destinele lor. Ciudat palimpsest. Căutare identitară. Fantasma potențate de acest fel de voaierism al meu. Ce nu văd, completez cu imaginația. Ore și ore. Corpuri și povești. Blocuri, blocuri, blocuri. Urâte, sordide. În afara oricărei noțiuni care ar putea să aibă tangență cu esteticul. Oceane de blocuri care absorb destine. Care încearcă să uniformizeze, să minimalizeze, să aplatizeze. Care amestecă tipete, muzici, pași, pași, pași, șoapte, angoase, vise, invidii, frustrări, iubiri, taceri. Viața noastră la comun. Iluzia intimității.

Am ascultat Bach și atunci când am stat la bloc. Uneori, taricel. De două ori, nu vecinii mei, ci tipi aflați în treacă pe la ei, au zberlat cât i-au ținut bojocii: „Închide dracu o dată porcării aia!” N-am închis-o. Subconștientul lor nu știa ce bine le-am făcut.

În liceu, un coleg de-al meu dansa superb break dance. Era, întotdeauna, deliciul ceaiurilor, cum le spuneam pe atunci. Succesiunea mișcărilor frunte, asamblate în gesturi descompuse, recompuse, ca într-un joc de puzzle îmi lua ochii. Corpul părea o plastilină modelată în zbor, spasmodic.

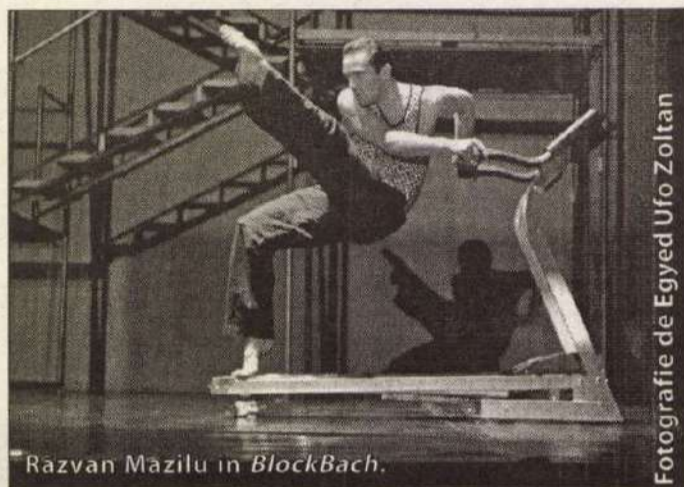
Vă place Bach?

Nu mi-a trecut niciodată prin cap, însă, că voi vedea pe cineva dansând asta, genul acesta specific discotecilor, al consumului imediat, pe muzica lui Bach. Doamnelor și domnilor, lucrul acesta incredibil și minunat se întâmplă pe o scenă, într-un spectacol! Am rămas cu gura căscată urmărindu-l pe CRBL (se citește Cerebel) dansând break dance pe Bach. Ideea invitației lui în această formulă ține direct de investigarea conviețuirii în afara intimității, tema studiului din acest spectacol. A spațiului – aici, blocul – a ceea ce este traiul de cartier, împlințit în această montare, privit cu tandrețe, într-un fel, cu interes. Cu înțelegere. În orice caz, fără nici un fel de resentiment, așa cum o facem noi toți prea des. La Teatrul Odeon, câțiva artiști importanți spun o poveste. Una dintre miile posibile. Despre ce înseamnă blocul ca spațiu, ca loc în existența noastră, ce înseamnă Bach, iubirea, singurătatea, mizeria și noblețea, derizoriul absolut și sublimul. Alexandru Dabija, Răzvan Mazilu, coregraful Amir Kolben, CRBL, Coca Bloos, Monica Petrică, Laura Paraschiv au făcut „BlockBach”. Un spectacol de dans. Un tip de atitudine scenică. Modernă. Putemică. Una dintre ipostazele existenței la comun. Un tip de atitudine civică. Responsabilă. Nu am calitatea să discut coregrafia și performanțele din această zonă. Chiar dacă mi s-a părut într-un fel lineară coregrafia și nu m-a făcut să descopăr noi trasee sau propuneri care să punteze altfel creația lui Răzvan Mazilu, care să-l ducă într-o zonă inedită a performanței, mai departe, cu alte cuvinte, emoțional, prin tehnica desăvârșită a interpretării,

din punctul meu de vedere, m-a atins.

Un tânăr proletar, să spunem, cu cămașa albă cu mânecile suflecate, merge la sală, aleargă pe bandă, ca și băieții de cartier, se îndrăgostește, iubește, urcă și coboară treptele unui bloc. Sus, jos, sus, jos, afara, înăuntru, zi, noapte. De peste tot, Bach. Înălțător. Ca acele sentimente pure, adevărate. Născute la bloc sau aiurea. Născute, nu făcute.

Delicatețea și forța Monicăi Petrică, o apariție exotică, zbuciumul corporal, frământarea discursului lui Răzvan Mazilu, coregraf și dansator, prezența extraordinară a actriței Coca Bloos, rătăcită în propria-i singurătate, având o singură călăuză posibilă, propria-i poșetă – citat din Maaz Ek – ca un fel de baston alb al nevăzătorilor – un băiat de băiat care vibrează la Bach și îl traduce pe limba lui, a corpului său, inteligent și seducător – n-am înțeles de ce, dacă tot l-au invitat, îl folosesc atât de puțin, de ce nu asistăm la confruntări, la tensiunea unei ciocniri, provocatoare și la nivelul limbajului corporal, proiecții cu blocuri și ferestre infinite care îmi stîrnesc valuri de emoții și de șoapte interioare, zgomote, bruiaje, rafinamentul punerii în pagină care poartă amprenta eleganței regizorului Alexandru Dabija – aflat într-un moment profund al creației sale, cu infinite conotații ale umanului – vibrațiile lui Bach, subtilul investigațiilor în poveștile din noi, ascunse în uniforma blocului, schelă care sugerează structura unui bloc, mâtele lui pe vertical, care adună energiile unui du-te vino, du-te vino. Zile și nopți. Și vieți. Și Bach. BlockBach. ■

Răzvan Mazilu în BlockBach.

Fotografie de Eged Ufo Zoltan

Un experiment viu

În interiorul sistemului, al structurii după care funcționează la noi teatrele subvenționate, ființează, de mai bine de un deceniu, la Râmnicu Vâlcea un teatru cu totul și cu totul atipic. De la spațiu (își are sediul într-un fel de conac din parcul central al orașului) la trupă (o mână de oameni fanatizați care și-au adus în teatru întreaga familie) și până la spectacolele pe care le joacă având un repertoriu constant de vreo douăzeci de titluri disponibile în orice clipă.

Sufletul acestui fenomen numit **Teatrul Ariel** e directoarea Doina Migletzi, un om de o neasemuită energie și generozitate, filolog de formație, care a învățat teatru, ca și mulți din actorii trupei de la Goange Marinescu, Silviu Purcărete și Dan Micu. E celebră și pentru acel **Machiavelli**, spectacol-eveniment în regia lui Alexander Hausvater pentru care și-a amanetat și apoi vândut propria casă.

Mai toate se fac la **Ariel** pe viață și pe moarte. Vara trecută timp de două luni Teatrul a fost în turneu prin Europa, fiind invitat la Londra la **Riverside Studio**, la deschiderea **Institutului Cultural Roman** din capitala Marii Britanii. Au străbătut mai întâi continentul, până în Sicilia, dând spectacole la festivaluri și Universități în condiții doar de ei știute. Partenerii londonezi de la **Teatrul Melange**, Sandy Maberley și Cris Ferris au venit să continue colaborarea la Vâlcea îndrăgostiți de dinamismul

acestei trupei. Iar spectacolul pe care l-au importat sub titlul **The Mona Lisas** există acum în două variante: **Giocondele** conceput inițial de belgiana Brigitte Louveaux ca un eseu ironic despre condiția artei și în versiunea engleză care a călătorit în 19 locații pe teritoriul UK.

Dar cartea de vizită cu care se mândrește **Teatrul Ariel** e **Integrala Caragiale**. O ambiție la care am privit inițial cu scepticism, dar care s-a dovedit o experiență necesară, posibilă și în unele privințe performantă. Pe scena de dimensiunile unei sufragerii modeste și în sala cu cca 50 de locuri, unde iarna miroase a lemne de foc, iar vara se aude ciripitul păsărelelor, vă asigur că Nenea Iancu nu se simte deloc rău. Prezentate la pachet criticilor cu ocazia **Zilelor Teatrului Ariel** aceste spectacole ne-au arătat un mod onest de a-l înțelege pe

Caragiale, respectându-l, iubindu-l. De unde altfel atâtă jertfă caci aceeași actori i-au interpretat în cele trei zile pe Tipătescu și Nae Gîrimea (Liviu Cheloiu) pe Trahanache, Leonida și Pampon (Dan Constantin) pe Chiriac, Crăcanel și Cațavencu (Gabi Popescu) pe Iordache și Dandanache (Alin Păiuș) pe Rică Venturiano și Farfuridi (Comel Șerban) ca să nu mai punem la socoteala prologul pe canavaua schiței **La Moși** jucat în aer liber, care a pus la bătaie toată trupa plus atelajele administrației parcului.

O scrisoare pierdută și **O noapte furtunoasă** în regia Doinei Migletzi sunt spectacole atestate, cu o carieră în spate și premii pentru interpretele Mihaela Mihai și Ariana Șerban. **D-ale carnavalului** e o creație recentă a tânărului regizor Aurel Palade. Împreună cu scenografa Elena Kozlovski el a extins spațiul de joc în afara teritoriului propriu-zis al scenei spectacolul dezlanțuindu-se efectiv spre fundal până în parc. Chermiza atinge astfel un ton paroxistic cu mulți decibeli și figuratie numeroasă. Aceeași fantezie în privința utilizării spațiului se remarcă și în celelalte spectacole, semn că realizatorii au știut să transforme dezavantajul în provocare creatoare. Studiate minuțios personajele din galeria lui Caragiale aduse la rampă în această integrală au înregistrat și unele apariții originale, ca de pildă, cuplul din **Conu Leonida față cu reacțiunea** unde Dan Constantin și Camelia Constantin impresionează prin firească în atmosfera domestică de inspirație rurală a montării.

Teatrul Municipal Ariel derulează și alte proiecte interesante, fiind constant atașat dramaturgiei originale prin Doru Moțoc, dramaturgul teatrului. De prisos să mai spunem că avem aici un exemplu de experiment viu, de program independent pe care statutul instituțional nu-l stânjeneste. Dimpotrivă.

Doina PAPP